

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ

Χατζηνώτα Ανθή, ΠΕ13

ΣΧΕΣΕΙΣ

ΜΑΘΗΤΩΝ-ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ:

- Προβλήματα και τρόποι αντιμετώπισής τους
- Δράσεις του Παρατηρητηρίου Σχολικής Βίας στο 2ο ΕΠΑ.Λ. Ευόσμου

ΙΔΡΥΣΗ – ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟΥ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΒΙΑΣ

Έχει συσταθεί με την υπ' αριθ.
Γ1/17.12.2012 απόφαση του Υ.ΠΑΙ.Θ

Αποστολή του Παρατηρητηρίου είναι:

- α) η διερεύνηση του φαινομένου της σχολικής βίας
- β) η υλοποίηση δράσεων για την πρόληψη και αντιμετώπιση περιστατικών σχολικής βίας και εκφοβισμού
- γ) η καταγραφή, μελέτη και διοχέτευση προς διαχείριση σε πιστοποιημένους φορείς περιστατικών σχολικής βίας και εκφοβισμού

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ 2ου ΕΠΑ.Λ. ΕΥΟΣΜΟΥ ΜΕ ΤΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΒΙΑΣ

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2013-2014

- Συμμετοχή του σχολείου μας με ομάδα πέντε εκπαιδευτικών σε εκδήλωση στο Πολιτιστικό Κέντρο Ευόσμου τον Μάιο του 2014, κατά την οποία έγινε περιγραφή των δράσεων του Παρατηρητηρίου
- Συμμετοχή σε Διαγωνισμό Σχολικής Αφίσας με θέμα την αντιμετώπιση του Σχολικού Εκφοβισμού

ΑΦΙΣΑ ΤΗΣ ΜΑΘΗΤΡΙΑΣ ΤΟΥ 2ου ΕΠΑ.Λ. ΕΥΟΣΜΟΥ ΜΩΥΣΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΒΙΑΣ

Χατζηνώτα Ανθή, ΠΕ13

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ 2ου ΕΠΑ.Λ. ΕΥΟΣΜΟΥ ΜΕ ΤΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΒΙΑΣ

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015

- Συγκρότηση Ο.Δ.Π. (Ομάδα Δράσης Πρόληψης) του 2ου ΕΠΑ.Λ. Ευόσμου, στα πλαίσια των δράσεων του Παρατηρητηρίου
- Παρακολούθηση Επιμορφωτικής Ημερίδας με θέμα «Παράγοντες που οδηγούν τους εφήβους σε παραβατικές, αποκλίνουσες συμπεριφορές - Διαχείριση»
- Συμμετοχή στις συναντήσεις των μελών ΟΔΠ που διοργανώνονται από τις ΠΟΔΠ
- Σχετικά με περιστατικά βίας οι υπεύθυνοι της Ο.Δ.Π. και η Διεύθυνση του σχολείου φροντίζουμε να ενημερωνόμαστε και να επικοινωνούμε με τον Συμβουλευτικό Σταθμό Νέων

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ 2ου ΕΠΑ.Λ. ΕΥΘΟΣΜΟΥ ΜΕ ΤΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΒΙΑΣ

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015

- Στα πλαίσια δράσεων πρόληψης παραβατικότητας της Ε.Π.Α.Θ. (Εταιρία Προστασίας Ανηλίκων Θεσσαλονίκης) προγραμματίζουμε εκπαιδευτική επίσκεψη ομάδας μαθητών μας στην Εισαγγελία Ανηλίκων, στα Δικαστήρια και στην έδρα της Ε.Π.Α.Θ.
- Υλοποιούμε πρόγραμμα με θέμα «Παραβατικές Συμπεριφορές Εφήβων»
- Εξ αποστάσεως επιμόρφωση των μελών της Ο.Δ.Π.

Η ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΒΙΑΣ kmaked.pde.sch.gr

Αρχείο Επεξεργασία Προβολή Ιστορικό Σελιδοδείκτες Εργαλεία Βοήθεια

ΠΔΕ Κεντρικής Μακεδο... x +

133% + - kmaked.pde.sch.gr/site/ Google

Πιο συχνά αναγνωσμέ... Ξεκινώντας

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Περιφερειακή Διεύθυνση Α/θμιας & Β/θμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας

έγγραφα της υπηρεσίας στη Δι@ύγεια

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΒΙΑΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΣΧΟΛΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Πρόσκληση των Μαθηματικών ΠΕ03 της Περιφερειακής Ενότητας Σερρών, για συμμετοχή

Πρόσκληση εκπαιδευτικών σε βιωματικά εργαστήρια για το γνωστικό αντικείμενο: Πολιτισμός και δραστηριότητες Τέχνης

Ανασυγκρότηση του Περιφερειακού Υπηρεσιακού Συμβουλίου Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Π.Υ.Σ.Ε.Ε.Π.) της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας

Κοινοποίηση των προσωρινών αξιολογικών μονάδων για τη θέση του Αναπληρωτή Προϊσταμένου

Α/ΘΜΙΑΣ Δ/ΝΣΕΙΣ Β/ΘΜΙΑΣ Δ/ΝΣΕΙΣ ΚΠΕ

Π.Ε. Πέλλας Π.Ε. Κιλκίς Π.Ε. Σερρών Π.Ε. Θεσσαλονίκης Π.Ε. Χαλκιδικής Π.Ε. Περίας Π.Ε. Ημαθίας

Πληκτρολόγιο οθό... Υπολογιστής ΠΔΕ Κεντρικής Μα... Google Αποτελέσμ... EN 21:42

ΦΟΡΕΙΣ ΠΟΥ ΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΘΕΜΑΤΑ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΒΙΑΣ

(ενδεικτικά)

- Συμβουλευτικοί Σταθμοί Νέων στις Διευθύνσεις Εκπαίδευσης
- Γραφεία Αγωγής Υγείας – Σχολικών Δραστηριοτήτων
- Ψυχοκοινωνικές Υπηρεσίες Δήμων
- Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα – Κέντρα Ψυχικής Υγείας (Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης)
- Εταιρία Ψυχοκοινωνικής Υγείας του Παιδιού και του Εφήβου (Ε.Ψ.Υ.Π.Ε.)

111-30 συμβουλευτική τηλ. Γραμμή για εκπαιδευτικούς σε θέματα εκφοβισμού

116-111 ευρωπαϊκή Γραμμή στήριξης παιδιών και εφήβων έως 18 ετών σε θέματα ψυχικής υγείας

801 801 1177 Γραμμή για γονείς και ενήλικες σε θέματα ψυχικής υγείας σε σχέση με παιδιά και εφήβους

Ο ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ ΚΑΙ Ο ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Ο Συνήγορος του Πολίτη είναι μία ανεξάρτητη αρχή που δημιουργήθηκε το 1997 για να προστατεύει τα δικαιώματα των πολιτών. Ελέγχεται μόνο από τη Βουλή των Ελλήνων και οι υπηρεσίες του είναι δωρεάν.

Ένα από τα τμήματα του Συνηγόρου του Πολίτη είναι ο Συνήγορος του Παιδιού που λειτουργεί στην Ελλάδα από το 2003 (ν. 3094/2003) και αποστολή του είναι να υπερασπίζεται τα δικαιώματα των ανηλίκων. Μέχρι σήμερα έχει ερευνήσει πολλές περιπτώσεις σχολικής βίας μετά από καταγγελίες εκπαιδευτικών, γονέων και παιδιών.

Η ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ ΣΥΝΗΓΟΡΟΥ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

www.0-18.gr

αρχή για παιδιά για μεγάλους κοινότητα εφήβων συμβούλων

0-18

ΥΠΕΡΑΣΠΙΖΟΝΤΑΣ
ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ
ΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ

Καλώς ήλθατε στον ιστοχώρο του Συνηγόρου του Παιδιού!

Εδώ μπορείτε να βρείτε πληροφορίες για μας, νόμους για τα δικαιώματα του παιδιού, νέα από τις δραστηριότητές μας, τα φυλλάδιά μας, κείμενα, φωτογραφίες, βίντεο, απόψεις και προτάσεις παιδιών.

για παιδιά 0-18

για μεγάλους 18+

κοινότητα εφήβων συμβούλων

ακούστε μας 12

- Επικοινωνία
- Βίντεο, σπότ & έντυπα
- Φωτογραφίες
- Χάρτης Ιστοχώρου

Αναζήτηση

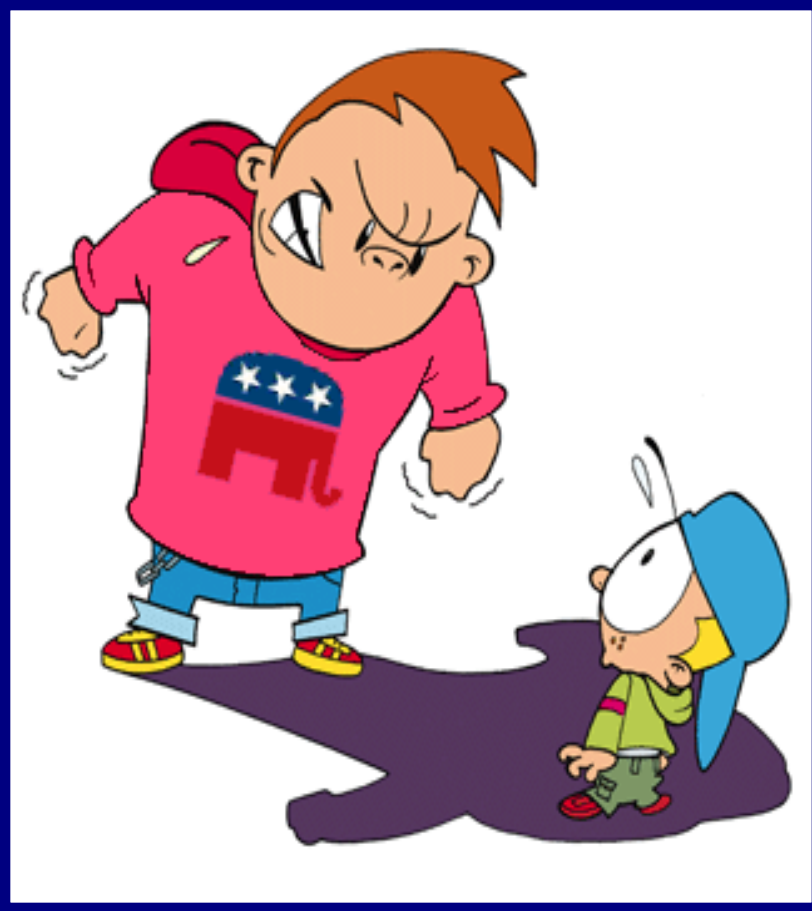
Συνηγόρος του Παιδιού

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ, Χατζηγιάννη Μέξη 5, Αθήνα, ΤΚ 11528
✉ cr@synigoros.gr ☎ 210 7289703 (Γραμματεία), 800.11.32000 (γραμμή για παιδιά)

Created by unweb.me Design by designobsession.gr Powered by Plone WCAG

www.0-18.gr

Ορισμός Σχολικού Εκφοβισμού (Bullying)

- ❖ Εσκεμμένη
- ❖ Απρόκλητη
- ❖ Συστηματική
- ❖ Επαναλαμβανόμενη
- ❖ Βίαιη και Επιθετική Συμπεριφορά
- ❖ Διαδραματίζεται στα πλαίσια της σχολικής κοινότητας

Η Σχολική Βία και ο Σχολικός Εκφοβισμός

- Αποτελεί φαινόμενο νεανικής παραβατικότητας
- Αναφέρεται στη χρήση βίας μεταξύ μαθητών ή συνομηλίκων παιδιών
- Κίνητρο είναι η πρόκληση σωματικού ή και ψυχικού πόνου
- Περιλαμβάνει μία διαρκή και επαναλαμβανόμενη για αρκετό χρονικό διάστημα παρενόχληση από έναν ή περισσότερους ανήλικους «δράστες» προς ένα ή περισσότερα θύματα
- Συμβαίνει ανάμεσα σε παιδιά που δεν είναι φίλοι
- Προϋποθέτει ανισορροπία δύναμης ή εξουσίας μεταξύ του παιδιού που εκφοβίζει και του παιδιού που εκφοβίζεται π.χ. ένα παιδί πιο μεγαλόσωμο ή πιο δημοφιλές
- Όχι ένα τυχαίο μεμονωμένο γεγονός, ένας τυχαίος καυγάς, το «πείραγμα» μεταξύ φίλων (το «πείραγμα» μπορεί εύκολα να μετατραπεί σε εκφοβισμό)

Τι περιλαμβάνει το Bullying I

- Άσκηση σωματικής βίας: χτυπήματα, σπρωξίματα, δαγκωνιές, τσιμπήματα
- Λεκτική επίθεση: χρησιμοποίηση υβριστικών ή περιπαικτικών εκφράσεων, πειράγματα, κοροϊδία, παρατσούκλια
- Ψυχολογική βία: Απειλές και εκφοβισμό
- Κλοπές ή ζημιές στα προσωπικά αντικείμενα του θύματος
- Επιδιωκόμενη απομάκρυνση από φίλους, εξοστρακισμός από παρέες

Τι περιλαμβάνει το Bullying II

- Ρατσιστική βία: Υβριστικές ή περιπαικτικές εκφράσεις για τη φυλή, την εθνικότητα, τη θρησκεία, τη σεξουαλική ταυτότητα του θύματος
- Διάδοση κακοηθών και ψευδών φημών
- Σεξουαλική παρενόχληση
- Ηλεκτρονικό bullying (cyber-bullying) δηλ. εκ προθέσεως πρόκληση βλάβης μέσω Η/Υ, κινητών τηλεφώνων και άλλων ηλεκτρονικών συσκευών (π.χ. κακόβουλα ή απειλητικά sms, κλήσεις, e-mail, αρνητικά σχόλια στο facebook)

Χαρακτηριστικά «θύτη» - «θύματος»

Συνηθισμένα χαρακτηριστικά «θύτη»:

- Αυτοπεποίθηση
- Σωματική δύναμη
- Ηγετική προσωπικότητα (όχι απαραίτητα δημοφιλή άτομα) στην παρέα των συνομηλίκων

Συνηθισμένα χαρακτηριστικά «θύματος»:

- Χαμηλή αυτοπεποίθηση
- Άτομα ανασφαλή, εσωστρεφή και παθητικά
- Περιορισμένη αποδοχή από ομάδες συνομηλίκων
- Ενδεικτικά: Παιδιά παχύσαρκα, με μικρό ανάστημα, μικρή μυϊκή δύναμη, ομοφυλόφιλοι έφηβοι, κοινωνικές μειονότητες (εθνικές, θρησκευτικές), με χρόνια προβλήματα υγείας, με ειδικές ανάγκες.

Επιπτώσεις σχολικού εκφοβισμού

- Αυξημένος αριθμός απουσιών και τάση αποφυγής του σχολείου
- Μαθησιακές δυσκολίες και χαμηλή σχολική επίδοση
- Περιορισμένες φιλικές σχέσεις και αίσθημα μοναξιάς
- Χαμηλή αυτοεκτίμηση
- Ψυχοκοινωνικές διαταραχές (έντονος φόβος, άγχος, ανασφάλεια, πανικός)
- Ψυχοσωματικά προβλήματα (πονοκέφαλοι, πόνοι στην κοιλιά, διαταραχές ύπνου, ενοούρηση)
- Κατάθλιψη, αίσθημα απελπισίας και απαισιοδοξία για το μέλλον
- Κατανάλωση αλκοόλ και χρήση τοξικών ουσιών
- Μελλοντική παραβατική συμπεριφορά
- Αυτοκτονικές τάσεις

Ο σχολικός εκφοβισμός και η σχολική βία σε αριθμούς

(πανελλήνια έρευνα του Υ.ΠΑΙ.Θ. σε δείγμα 61.000 μαθητών)

- 34,69% έχουν πέσει θύματα βίας
- 34,01% έχουν ασκήσει βία

δηλ. τρεις στους δέκα μαθητές έχουν πέσει θύματα ή έχουν ασκήσει βία

Ως προς τα αίτια άσκησης βίας:

- 33% λόγω του τρόπου καταγωγής του θύματος
- 19% επειδή ανήκει σε άλλη ομάδα ή παρέα
- 11% επειδή ανήκει σε μειονότητα
- 4% λόγω του φύλου
- 33% για κανένα από τους παραπάνω λόγους

Ως προς τον τόπο που συνέβη το περιστατικό βίας:

- 56% στο προαύλιο του σχολείου
- 18% εκτός σχολείου κατά τη διάρκεια περίπατου ή εκδρομής
- 13% σε άλλο σημείο
- 9% στην αίθουσα διδασκαλίας
- 2% στα εργαστήρια

ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ

- Η ενδοοικογενειακή βία ρυθμίζεται με το νόμο 3500/2006
- Αφορά στη χρήση βίας μέσα στην οικογένεια οποιασδήποτε μορφής: σωματική, συναισθηματική, ψυχολογική, σεξουαλική κακοποίηση, οικονομικό έλεγχο
- η χρήση σωματικής βίας οποιουδήποτε βαθμού διώκεται αυτεπάγγελα ενώ η άσκηση ψυχολογικής βίας μετά από έγκληση του παθόντος
- Μόνο ένα στα είκοσι περιστατικά καταγγέλλονται στην Αστυνομία

ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ – ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Εκπαιδευτικός που κατά την εκτέλεση του εκπαιδευτικού έργου του πληροφορείται ή διαπιστώνει ότι έχει διαπραχθεί σε βάρος μαθητή/-τριας έγκλημα ενδοοικογενειακής βίας πρέπει να ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση το διευθυντή της σχολικής μονάδας. Ο διευθυντής της σχολικής μονάδας ανακοινώνει αμέσως την αξιόποινη πράξη στον Εισαγγελέα ή στην πλησιέστερη αστυνομική αρχή (άρθρ. 23 Ν. 3500/2006)

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ

- Η βία αποτελεί φαύλο κύκλο: τα σημερινά θύματα γίνονται αυριανοί θύτες
- Τα περιστατικά βίας αυξάνονται λόγω της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης
- Η βία αποτελεί ένα ιδιαίτερα πολύπλοκο και διαχρονικό φαινόμενο
- Οι επιπτώσεις είναι καταστροφικές ανεξάρτητα από τη μορφή βίας
- Είναι πολύ σημαντικό τα παιδιά να μπορούν να αναγνωρίζουν βίαιες εκφοβιστικές συμπεριφορές και να γνωρίζουν τα δικαιώματά τους ώστε να ανταποκρίνονται και να προστατεύουν τον εαυτό τους, να αποφεύγουν τη χρήση βίας σε βάρος των άλλων και να συμμετέχουν στην αναζήτηση ειρηνικής επίλυσης διαφορών και αποτροπή βίαιων περιστατικών.
- Η βία σε κάθε μορφή της και οπουδήποτε κι αν εκδηλώνεται αφορά ολόκληρη την κοινωνία

6^η ΜΑΡΤΙΟΥ: Πανελλήνια Ημέρα κατά της βίας στο σχολείο

